

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek 3. junija 1884.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravníštvo „Slov. Naroda“.

In hoc signo vinces!

—o.— Letošnji binkoštni prazniki usuli bodo na lepe slovanske kraje ob Savinji cel rožnik prelepega in nadobudnega domorodnega cvetja! „Savinjskemu Sokolu“, temu novemu polku vojskujočega se slovenstva, se bode jutri blagoslovilo prisežno znamenje, trobojni prapor, in iz te navdušujoče prilike praznične ure, posvečene narodni zavesti, domovinski ljubezni, setvi za bodočo slovensko-narodno žertev! V uzornem Mozirji bodo jutri in pojutranjem množice našega naroda obnovile in pomladile svoje rodoljubne čute in globoko v srca jim bodo zakalile narodne kreposti, katere jim bode ogreval pogled na belo-modro-rudečo blagoslovljeno zastavo! Ali te množice ne bodo vkupe prihitele samo iz najbližjih mest, trgov in sel, — nego narod, ki je tukaj zbran, zbral se je od vseh strani slovenske zemlje in, dasi neznan si v lica, pozdravljajo se brat brata, sestra sestri! In nadalje bode nam živa naša narodna zavest le prerado odplula

našega duha čez hrib in dol, da bode prisoten vzvišenim trenutjem na slavnostnih tleh spodnje-štajerske naše domovine! In tako pa smemo ponosno poudarjati, da bosta ta praznika z novim ognjem podnetila vseslovensko našo zavest, da nam sijajno osvedočita razkropljenega slovenskega rodú jednodušnost in solidarnost!

Ali tudi brez teh veselih pričakovanj mogli bi danes pred Duhovim, pred praznikom svobodne in svete ideje, kazati na zmago narodne naše ideje, na prodirajoči vpliv slovenskega duhá. Bodi drugo, kakor hoče, sladka zavest in veselo zadostilo nam je za žalostno našo prošlost in maloveselo našo sedanjost to, da so slovenski udje, nekdanj ločeni, sedaj zopet zbrani, da so ti otrpeli udje znova oživel in da se mi Slovenci sedaj čutimo jedno telo z jedno svestjó in z isto voljo! Ogromne kámene je za mejnike navalila zgodovina na Slovencev lastnino, po slovenski naši domovini; vihar in smrtonosnih časov more ležale so slovenskemu narodu na prsib, na nogah in rokah, da se je jedva dihati dalo in bi se kmalu ustavila krv življenja: ali duh narodni se je zmagovito prebil skozi vse zapreke in narodno mrtvilo je oživil v delujoči, v vsej svoji celoti zavedajoči se organizem! Moč narodne ideje nas je obudila in prerodila je narod, z njeno pomočjo ostanemo samsvoj narod in nje se oprimši pridemo tudi do samosvoje narodne bodočnosti. Tu je vir našemu življenju, in tudi dokler bodemo zajemali moči svojemu telesu iz zlate posode svoje slovenske narodnosti, tako dolgo ostanemo čvrsti in v vednem napredujočem presnavljanju! Če pa nam po naši malomarnosti ugasne zubelj narodnega ognja, tedaj se tudi življenje Slovencev spremeni v življenje pepela, kateremu je bil ogenj pošel!

Sicer, hvala Bogu, nam neso še prišli dnevi narodne samomoritve, šibe usodinega prokletstva! Še smo zvesti duhu, ki nam je življenje dal, po katerem se čutimo narod v veselji in žalosti, kjer koli nas zadeneta v naših stiskanih pokrajinah! Še vemo, da smo si s trdimi boji in v velikih nevarnostih rešili svoje bojno znamenje, svojo zastavo, jedino pridobitev: zavest o dušni celokupnosti slovenskega raztresenega naroda!

In s tem rešenim imetjem vemo, da si pridobimo še drugo blago, dokler smo zbrani okrog te zastave, tudi upati smemo, da naše narodno-slovensko teženje, katero nam je dano iz nebes, iz kraljestva najvišjih idejalov človeških, da to naše teženje ne bode zastoj, temveč obdano s slavo in zmago!

Naša nedavna prošlost, naša dušna dela, ki so nam pognala iz domačih, narodnih vrtov, dajó nam poročila za našo bodočnost. Iz zadnjega in slehernega stanovišča in stališča ozirajmo se Slovenci vsi na to zastavo, ker nam vsem je jedna prošlost, ista sedanjost in ista bodočnost. Kakšna bode ta naša skupna bodočnost, to je največidel v naših rokah!

V grobove ne poležemo, ako sami nečemo, bodočnost nam bode dobra, če si jo sami pripravimo, a si je pripraviti ne damo od naših sovražnikov, očitnih in skritih! Na žalost, izgubljenih sinov imamo veliko, a veliko je tudi taci, ki križemrok opazujejo narodove usode razvoj, in si neso v svesti dolžnosti, katera jim veleva po svoji moči pomagati pri narodnem delu! Napredovali bi, če bi hoteli, — če bi hoteli resno in pošteno delati, če bi bili složni. Da, složni, — to je napredku prvi uvét! Vsi mi delamo narodno vojsko, a vsi ne moremo biti v prvi vrsti, — da bi to človeška slabost jemala v poštev! Lahko bi nam bilo združiti zadnji ostavek zavirajočega tujstva, da bi ves narod pogumno in složno delal svojemu konečnemu namenu primerno, da bi zlasti slovenski razumniki vsak pošteno, požrtvovalno in brez zavisti vršili svoje delo na mestu, ki jim je tisti čas dano, in ne bi iz golega in bosega samoljublja črtili avtoritete v voditeljski vrsti!

Strašno ima glavo germanizacija in predrzno jo vzdiguje po konci: in vender bi je mi ne hoteli opaziti? In tudi ne na jugu italijanstva v istih prizorih? Kaj se mislimo rešiti sebe na Kranjskem in pomagati drugim, ali bolje sebi, proti meji slovenski s tem, da zagazimo po kalužah stare slovanske pregrehe — nesloge, sovraštva mej brati?

In konečno! Ne bodimo Slovenci v politiki, kar-so mohamedanci v veri, ne zanašajmo se namreč na vladni fatalizem! Volja, opravičene želje narodov neso zmirom jedne in iste, z namerami in težnjami

LISTEK.

Knez Srebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XXVI. Poglavje.

Pobratimstvo.

(Dalje.)

In Maksim je odprl svoje kalne oči in pomolil mu je roki:

— Z Bogom, pobratim moj! Ni bilo sojeno nama vkupé živeti na svetu. Delaj sam, kar sva hotela vkupé delati.

— Maksim, — rekel je Srebrjani, pritisnivši ustna na vroče čelo umirajočega, — ali mi imaš morda kaj naročiti?

— Sporoči materi moj poslednji pozdrav, po vej jej, da sem umrl, nje se spominjajoč . . .

— Povedal bodem že, Maksim, povedal, — odgovoril je Srebrjani, komaj premagujoč solze.

— A križ, — nadaljeval je Maksim, — ta, ki je na meni, oddaj njej . . . a mojega nosi za spomin na svojega pobratima . . .

— Pobratim moj, — rekel je Srebrjani, — ali nemaš še kaj na svojej duši? Ali ni še kake

druge ljubezni v tvojem srci? Ne sramuj se, Maksim, po kom ti je še žal razen po materi.

— Žal mi je po domovini, žal mi je po svetej Rusiji! Ljubil je nesem nič manj, kakor mater, a druge ljubezni ni bilo v meni!

Maksim je zakril oči. Obraz mu je gorel, dihal je vedno bolj po gostem.

Čez nekoliko trenutkov je zopet pogledal Srebrjanega.

— Pobratim, — rekel je, — rad bi pil mrzle vode!

Reka je bila blizu, knez je ustal, zajel vode v čelado in podal jo Maksimu.

— Zdaj mi je bolje, — rekel je umirajoči, — priuzdigni me, pomagaj mi, prekrižati se!

Knez je priuzdignil Maksima. Ta je pogledal okrog z ugasujočim pogledom, zagledal bežeče Tatarje in zasmejal se.

— Saj sem rekel, Nikita Romanovič, da se Bog poteguje za nas . . . Glej, kako so se razkropili . . . a meni se že dela tema pred očmi . . . oh, kako nerad sedaj umrjem!

Kri mu je bruhnila iz ust.

— Gospod Bog, sprejmi mojo dušo! — izpregovoril je Maksim in pal mrtev.

XXVII. Poglavje.

Basmanov.

Ljudje Basmanova in razbojniki so okrožili Srebrjanega.

Tatarji so bili popolnem potlačeni, mnogo jih je bilo ujetih, drugi so bežali. Maksimu so izkopali gomilo in pokopali ga častno. V tem je Basmanov raztegnil na bregu reke svoj perzijski šotor, a njegov dvornik, jeden načelnik njegove čete, objavil je Srebrjanemu, da ga prosi Basmanov, ne odreči priti na obed v njegov šotor.

Ležeč na svilnatih blazinah, že razčesan in z dišavami namazan, gledal se je v zrcalo, katero je držal pred njim kleče mlad konjar. Obraz Basmanova kazal je čudno zmes hinavščine, prevzetnosti, razvajenosti, razvrata in brezskrbne predrznosti, zkož to zmes videla se je nedobroželjnost, katera nikdar ne zapusti opričnika pri pogledu zemskega bojarja. Ker se mu je dozdevalo, da ga Srebrjani mora prezirati, je že poprej preudaril, izpolnujoč celo dolžnost gostoljubnosti, kako se bode maščeval nad gostom, ko bi ta naravnost pokazal svoje preziranje. Pri prihodu Srebrjanega, pozdravil ga je s priklonenjem glave, pa ni se ganil z mesta.

(Dalje prih.)

njihovih vlad. Če bi ne bilo tako, ne bi zgodovina poznala narodnih prevratov in v parlamentu ne bi opozicije bilo! Slovenci imamo vlado nam „prijazno“, podpirano in vzdrževano od naših poslancev, ali pa se nam dá jednakopravnost, ali se skoro ne zahteva, da se, kakor priplazivši se tujci, na stari svoji zemlji skrivamo in s črno tančico zagrinjamo naše odkritosrčne obraze? In tisti Slovenci, ki se v dobi sedanji štejejo srečne, „utrjene in zagotovljene“, naj bi pač pomislili na stanje naših rodnih ljudij na Korškem, Štajerskem, v Istri, na Primorskem in Goriškem, naj bi uvaževali, kako mirno vlada naša gleda menj oficijalno, a še hujšo neoficijalno germanizacijo v nas Slovenceh. In kdor se čuti del, člana slovenskega naroda, ta tudi mora čutiti vsak še tako oddaljeni napad na svoj narod; — zadovoljil se tudi ne bo, da mu na glavo pokladajo mrzle ohlapke, roke in noge pa mu se v žrjavico tlači, in sedaj tem rajši, ker mu lahko povedó, da mu pač zato po glavi delajo hlad! Koliko so sploh narodne pridobitve vredne, če se jih pridobi z enakotehtnimi narodnimi žrtvami?

V zmislu narodnega duha, kateri nas je prerodil, bodimo složni v malem in velikem, glejmo, da se nam vzpolnjuje narodno voljo, ki je tudi ta, da se nam ne posuši nijeden ud na narodnem našem životu! In jutri, ko se osobno ali v duhu udeležimo lepe in vesele slavnosti na Spodnjem Štajerskem, spomnimo se tudi, da nam je žalost, trpljenje vzajemno, da je nam vzajemen boj in da s to mislijo, s to zastavo Slovenci tudi zmagamo!

Zares: „In hoc signo vinces!“

Bistrica — Reka pa Trst.

Z nad Reke.

Ne samo to, dragi rojaci ob Reci! da sem meso vašega mesa, kri vaše krvi, da mi torej žarno srce bije za vsak del našega naroda in blagost njegovo, nego tudi to, da živim več ali manj dolgo število let mej vami ali blizu vas, me opravičuje, da napišem naslednje prej, ko se uradno določi osoda Bistrice in Reke s Trstom.

Deset let ali več je, ko sem prešel cesto za vodo od Vrem do Bistrice z necim zemljemerem, ki je mnogo videl in skusil na tem širnem svetu. Izrekel se je jako laskavo o Reškej dolini: o nje legi, lepoti, rodovitnosti in blagostanji v njej, češ, da takšno krasno pot se redko kje hodi.

„In komu se je zahvaliti za te gosto obrastene griče, te gorice z zdravno trto, z bogatim sadjem, komu za plodne njive in zelene travnike? Vse jedino srebropeni vodi! In kje bili bi mlini pri mlinu in žage v blagem stanu, kot drugje gradiči, brez mirne Reke? . . .

Jedina voda plodi in vlaži direktno ali indirektno po zraku gozd, vinograd, travnik, polje in vrt in daje blagoslov prebivalcem ob sebi“ . . .

Mej potom sedeva pri znanci h kozarcu domače vremštine: on je ipak mlinar pa žagar. Nadaljujemo in ponavljamo prejšnje govore in hvalo o tej lepej dolini: „Meni bi počilo srcé, če bi se kedaj jutraj probudil in ne našel vode za svojo hišo, če bi ne slišal pile pa ropota v mlinu“, veli naš gospodar. Ali ne samo za nas je ta-le Reka največji zaklad in dar božji, nego tudi za naše sosedo na levo in desno tja v tretjo faro. Kako bi se živel Pivčan, Nadanjec, Košanec itd. brez Reke? Kaj bi počel Kraševac brez nje? Nam vsem je voda naše prvo in naše zadnje!“

In tega mnenja, tega glasú bilo je tačas vse, ko se ni še mešetarilo s Trstom, bodi mlinar, bodi kmet ali delavec. Pa časi se spreminjajo in ž njimi tudi možjé, kedar jim blesti nasproti denar pa čast!

To omami in zapelje marsikoga, da misli le na sebe, na svoj „jaz“, da zanemari občno korist ali celo pozabi, da ima kot ud srenje, dežele in naroda občne dolžnosti po zmožnosti in razmerah svojih!

Pred nekaj dnevi bil sem za veselje spet za vodo in v Bistrici. In našel sem marsikaterega Pavla za Savla! Ali v občno tolažbo le marsikaterega. Gospodar, katerega sem omenjal zgoraj, ostal je previdno in možato stari. Ko besedim tako domače ž njim o prodaji vode in nasledkih tega, me zavrne odločno: „Poznate me leta in leta. Vi veste, da poznam delo in praznik. Srečen je bil moj oča, in očetov oča, in srečen sem jaz kot mlinar in kmetovalec, srečen bode lahko pozni moj rod, če bode priden, trezen in delaven v naših razmerah. Recite, da pobere tiste tisoče, Bog zna, kako bi hotel moj sin živeti in izrežati svoje otroke. Jaz se ne bodem

premenil; ali sin bode najbrže pol gospoda, sinov sin gospod in sinovega sina sin pa sigurno — brez doma. Kup denarja bi odprl nepoznanim potrebam in mehkužnostim na tečaj vrata. In ali nam zdaj kaj manjka — hvala Bogu!“ — „Ali očka vsaj bi jemal Trst jedva 40.000 kub. metrov vode na dan, in drugo bi ostalo — in to po noči.“

„E hodite, prijatelj, lisica je zvitá, in vender jo je jež iz lastne hiše — luknje izrinil. Kedar je vode odveč ali vsaj dosti, Bog jo blagoslovi slednjemu in tudi Trstu, vsaj smo ljudje . . .

Ali mi očetje, gospodarji in zavedni narodnjaci imamo po vrsti ljubezen in dolžnosti v hiši in zunaj nje . . .

Časi pridejo v letu in to cele mesece, ko niti 40.000 kub. ne izoré. Izgovor s hranilnimi jamami je veliko vprašanje! Tukaj, kjer zdaj šviga bistra riba, kvakale bodo nadležne žabe, kolo bode stalo, živahna cesta bode prazna — vse bode mrtvo in žalostno in to od roda do roda.

In kaj pa poretó naši bližnji in daljni sosedje v tem slučaju, ko bode komaj vode ali še ne za kontrakt in naše struge prazne? To se godi navadno mesece julija, avgusta itd., ko se še v Bistrici mlinarji vrsté zaradi male vode pri mletvi in žaganji. Ubogi kmetič na Pivki, Krasu in drugod komaj čaka prvega zrna. Kam bode šel, kam nesel v mlin? Še zdaj čaka celi dan na moko; in kaj bode potem? „Moko kupi!“ „No, pa za kaj!“ In kam bode gonil napajat, kje bode jemal pitne vode? „V tomunih!“ Ali kakšna bode voda tamo? Si bode sam kalil v groznem trudu smrtne bolezni?! In kakšne bodo klimatične, vremenske premembe?! — In tudi po zimi so veliki ugovori! — Glejte, bodi suha zima, — v domačih kalih ne niti kaplje. Prebivalci okolu Vrema, Rodika, Lokve, Divače itd. živé cele tedne jedino z izpeljevanjem ledú. Pa kam naj gredó ponj, kje naj išče kos kruha in to črnega, žuljavega, če je še Reka suha!? Trst se je pečal z Rižano in je pred leti kupil izliv pri Škocijanu — in to gotovo zadostuje.

Vsaj se dáde umetno sicer zdrava voda studenčiti! In mi bi osiromaščili in opustošili cele pokrajine iz same sebičnosti posameznih in ljubezni do „prebogatih“ bližnjih. Prvi rod bi še nekaj vedel o prodaji in dobičku, reci tudi drugi: ali kaj bode v prihodnje?!

Rojaci moji to so poštene in istinite besede! In tacih mislij so še tudi nekateri drugi naravnost prizadeti mlinarji pa žagarji, ki ima glavo in srcé za občno blagost. Se ve, da je večina posestnikov mlinov in žag za prodaj in za „dobri kup“ denarja. Nekaj tih-le, ki so že zdaj jako imoviti, postali bi za vse čase pri dobrem gospodarstvu „gospodje-obrestniki“ in najbrže svojemu rojstnemu domu obrnili hrbet in legli na mehke, brezskrbne blazine „v lepše kraje, lepša mesta“ . . . Drugi spet, katerim so nezgode ali slabo gospodarstvo zadele skeleče rane, upajo se s prodajo ozdraviti. To oboje je z ozkega, sebičnega stališča umevno!

Ali zdaj pa imajo tisoči besedo, cele fare, cele sodnije po treh pokrajinah, ki v velikem večem potu in težjih razmerah živé sebe in plačujejo ogromne davke — dalje stotine delavcev, ki so potem ob kruh — vsaj deloma — in pa na beraške palici. In teh dveh zadnjih vrst zbralo se jih je na stotine 18. maja. t. l. v Trnovem vkup. Vsi so jednoglasno, razburjeno trdili in oporekali: „Voda ostane našim krajem kot jo je dal stvarnik — vode pa zraka ne boš prodajal principijalno — vsako živo bitje ima naravno pravo do tega v obče in nam gré za „biti“ in ne „biti“ na račun malega števila — to se ne more kupovati, odškodovati — groš ima kratke noge itd. itd.“

Ali od srcá govoreč, na mene je to zborovanje napravilo utis iz nekdanjih žalostnih časov, ko se je vprek kričalo: „le vkup, le vkup uboga gmajna . . .!“ Jedini g. V., pošteno naš, dal je shodu pravno obliko, da se napravi prošnja, da vlada ne da koncesije itd.

Bratci, bolj važni bodo dnevi od petega junija naprej! In bojim se, da bi iz navidezne, občne nerednosti ne okoristila se naša nasprotna stranka. Glasno hoče in brani narod jedno in isto: „Kakor je dal Bog nam, tako ostane!“ Ali ta bi prišel rad do cilja po suhem, ta po vodi, ta z vozom in ta z lesom v roci! Res, da imajo razne vasi razne občine na videz večje ali manje interese, a na zadnje se vkupljajo vender vse vkup!

Potrebno je, da vsak posamezen, vsaka občina premišljeno formulira svoje težnje. Ali treba je

tukaj v principu nekega jedra iz vsega. In zakaj? Pravice gre braniti! In če hodiš na bran, vprašaj, kakšen je nasprotnik, kakšno orožje nosi seboj?

S palico ali pestjo ne pojdeš na risa ali medveda in s kanonom ne pojdeš na vrabce! „Uboga gmajna“ prihrumiš vkup; res, da imaš Boga in večno natorno pravo za sebe. Tržaško mesto ti pošlje v boj pretuhlane in premetene, postave večše može, in ž njimi bode večina navideznih posestnikov vode, mlinarji in pilarji. Vlada ima tukaj svoje in celo težavno stališče. (Bog varuj, da bi tukaj sumničili, kajti predobro poznamo posebe g. okrajnega glavarja v Postojini in njega ogromne zasluge za „ubogo gmajno“.)

Zatorej je jako pameten sklep vrlih Pivčanov, da so povabili za zdaj tudi na svoje troške za vse mogoče slučaje, da imajo pomoč pri rokah, postavouka, moža našega, ki ima vest, srcé in glavo za slovensko ljudstvo. In vsi drugi se jim o pravem času pridružite, kajti povsod je treba glave in jedinsti!

In tako vam Bog daj pamet in srečo!

Ali nesem še na konci. Ti obračaš, in drugi ti obrne, da ne veš kako in kedaj! Mi smo preverjeni, da nam mora ostati „status quo“, kakor je bilo ustvarjeno!

Recimo le, da navstane prodaj, no, recimo le, da jo imovitejši popišejo s kapitalom in zaslužkom od nas, kaj bode s stotinami služočih, z njihovimi ženami in otroci. Zadnja leta bila je bolj slaba kupčija z žaganim lesom: in vse je jadikovalo in stradalo. A ostal nam je vender lep up, in zdaj je boljše! No, kaj pa potem, ko bi ne bilo vode na mesece dolgo, niti upa več. Prosjaki in razcapani narastó in bodo nadlegovali z davki preobložene in pridne kmete, ki so že tako dosti pri vodi kaznovani. In če ne daš, ti vzamem, kajti sila kola lomi in živ ne morem pod mater zemljo . . .!

Da se mi ne očita komunizma, zapišem nekakšno predrzno, a vender premisleka vredno misel, da bi morala vlada odločno govoriti in skrbeti za vse slučaje posredno ali neposredno za delo. Morebiti bi pomagala velika prejnica ali tovarna za sladkor? (Škodila bi tudi zdaj ne na vse strani.) Ali kupnine in odškodnine naj se toliko procentov kapitalizuje!

No, s tem bi se deloma pomagalo težakom. In kaj pa bode s kmetom, s tem pravim faktorjem dežele in države!? Sami si ne morejo napraviti mlinov na par (suhe mline) ali kakor bodi. In kdo jim povrne škode pri zaslužku, kdo da vire za življenje, kdo bode za nje plačeval davke itd. itd.? — Če ni vode, ni mletve, če je malo vode, je dražja mletev in dražje žagaoje in to ostane brez upa in nehanja. „Uboga gmajna . . .!“

Pri teh razmerah je, ne le vsacega prizadega ali tistega, ki pozna stvar na mestu, sveta dolžnost in gorka želja, da odgovori na vsako vprašanje o tej reči: ne, ne in ne, nego tudi vsacega pravega rodoljuba sploh, kajti če trpi del našega naroda na narodnem blagostanji trpimo vsi. In mi smo že tako na vse strani prekanjeni in trpini! Potem, po izgubljenem raji so zaman solze!

Zdaz le še par besedic o tej zadevi v dopisu št. 121 „Slov. Naroda“, katerega pa itak ne smatram za resnega in to „sine irra studioque“, prijatelj H., ti brate moj iz naroda, kako prideš ti mej takšne preroke?

Dixi! Jaz ne odgovarjam, če mi pride Peter ali Pavel z rokovicami ali cepcem. Narod bode govoril in sodil! Dorán.

Za zboljšanje delavskega stanja.

(Dalje.)

§. 96 b (v 6. poglavju obrtnega reda) slóve: „Otrok pred vzpolnjenim štirinajstim letom se v fabriških obrtovanjih ne sme porabljeti za pravilna obrtna dela.“

„Mladostnih pomočnih delavcev mej vzpolnjenim štirinajstim in vzpolnjenim šestnajstim letom sme se porabljeti le na lahka dela, katera zdravju teh pomočnih delavcev neso kvarljiva in ki ne zavirajo njih telesnega razvoja.“

„Razun mladostnih pomočnih delavcev se tudi žensk za ponočna opravila (§. 95) v fabriških obrtovanjih sploh porabljeti ne sme.“

„Vender more trgovski minister, sporazumevši se z notranjim ministrom in zaslišavši trgovske in obrtne zbornice, potom naredbe oznameniti tista raz-

rede fabriških obrtovanj, pri katerih se obrtovanje z ozirom na njega svojstvo pretrgati ne dá, ali kjer je z ozirom na potrebe teh obrtnih strok neprestano delo posebno potrebno in pri katerih se iz teh razlogov mladostnih pomočnih delavcev mej vzpolnjenim štirinajstim ter vspolnjenim šestnajstim letom, tako tudi žensk sploh porabljeni sme za ponočno delo.“

„Skupna delavska doba teh oseb pa ne sme v 24-ih urah prevršiti postavne delovske dobe (§. 96 a, odstavek 1)“.

Tudi ta določila svetila se bodo kakor biseri v razvijajočem se delavskem pravu in v avstrijskih naših zakonih sploh! Postava jemlje le-tú v varno svoje krilo dve šibki stvari, otroka in žensko. Država, človeška družba grešila bi zoper samo sebe, ako ne bi negovala in z materinim srcem čuvala seme in zrno svoje bodočnosti. Če je urejena in dobra družina podstava urejeni državi dobremu človeštvu, in to je tudi v resnici, tedaj je tudi istina, da je žena družinskemu življenju srce in duša. Prevažna ta istina bodi zakonodavcem vedno pred očmi, kadar jim je žené in ženske upletati v postavna določila. Ženski naj se priliko daje in usiljuje, da vzpolni svojega življenja sveti namen, da je vestna in blaga mati človeškemu rodu v družinskem svetišču in izven njega. Ali za to je pa tudi potrebno, da se zlasti deco ne posadi prezgodaj izročene sami sebi vên na ostri piš časove burje, na življenja nevarne cesté! Na obé strani približala se je naša socialna politika do te državne in družinske trdnjave. Otroško delo po tvornicah je izključeno s §-om 96 b novega obrtnega reda. Po starem, še sedaj veljavnem zakonu se je večidel že desetletni otrok postaviti smel pred stroj, v tvorniško ozračje, kužno dušnemu in telesnemu zdravju itak zanemarjenega otroka. V istini, tesnosrčna in mrzlotušna družba človeška, ki to pripušča, ki svojo obrtnost zavisno dela od tacih delavcev, ona zasluži, da prej ali slej tak delavec položi maščevalno svojo roko na njo, in jej dá okusiti sad, ki si ga je bila sama sezorila! Vsaj toliko naj se počaka, predno se človeka pahne v brezobzirni fabriški materijalizem, da otrok dobi nekoliko ukaljšanih fizičnih močij, da ravnopravnem z drugimi sovrstniki svojimi užije najpotrebnejših nauk v šoli in pri svojih stariših, da mu je razvit značaj, ki mu daje vsaj ločiti dobro od slabega. To in drugo uvažuje, določil je državni zbor po predlogu odsekovem, da se mladine pred 14 tim letom ne sme tirati k fabriškemu delu. Ali tudi pozneje, do vzpolnjenega šestnajstega leta je iz zdravstvenih ozirov mladinecu potreba, da mu se po postavi sme nalagati le menj težavnih opravil pri fabriškem podjetji in tudi to le po dnevi. Jednako pravični in ljudomili oziri vodili so zakonodavca, da skuša odstraniti grdi običaj, ki se je ženskega dela polakomnil tudi za ponočne ure. Prepoved ponočnega ženskega dela je prelepo načelo, katero bode uživotvorjeno varovalo človeško družbo najhujše demoralizacije, ženske demoralizacije, dosedaj „en masse“ dozorevajoče po tvornicah v ponočnih urah. Vsaj v mraku naj se mati povrne k svojim otrokom, vsaj zvečer privošimo delavčevi družinici materinih blagih vplivov; če ne bi imeli usmiljenja s šibko žensko stvarjo, imejmo je vsaj z njenim zarodom, ki je človeški zarod, poklican srečnejšim ljudem pomagati pri nalogah človeškega življenja! Ali našim fabrikantom je bilo tudi tu človekoljubnost narekovati in madež sile pritisniti jim na čelo! In njihovi Nemci na državnozbornski naši levici so tudi pri teh določilih zvesti bili svoji taktiki, glasovati v prid delavcev za načelo, a podjedno vrtati v načelo goste upropastujoče luknjice. Pobijali so določbo, hoteči, da naj se otroke mej dvanajstim in štirinajstim letom izimoma dopušča k fabriškemu delu, da naj ženske kakor dosihdob delajo tudi v ponočnih urah po tvornicah, in tako dalje jednake „zbojlske“. Nesreča, da bi bila tako določilo za našo obrtnost, za delovke, katerim bode s tem po krivici odtegnen dosedanj zaslužek! Počasi, gospôda, kjer bode sila največja, tam bode ministerska pomoč v podobi naredbe hitro pri roki, saj bode — na žalost — izim prelahko doseči tudi za le-to pravilo. In v pogledu na delavke, češ da se jim delo ne bode dajalo po dnevi, ker ne bodo delale po noči, izročamo brez skrbi ta določila življenju in njegovi praksi! Ako tudi bi ženski bila vsled tega zaprta tvornica, vero imamo v realne okolnosti, da bode tudi po tem imela kruha na ostajanje vsaj toliko, kolikor ga jej je za fabriško delo. Človek se preživi, a pri tem mu ni baš tratiti neumno svojih močij in gubiti naravstveno-človeški svoj značaj, kar pravi zakoni

v svoji državi zabranjevati morajo! Morebiti bode uprav ta razlog, ki se navaja za ponočno žensko delo, v praktičnem življenju deloval za spoznanje, da ženska, mati tudi brez tvorniškega dela, poleg pridnega moža pošteno more preživeti sebe in svoje. In tako se morebiti opravičena želja, da bi se ženski, poklicani za vse kaj družega, sploh prepovedalo delo v zatuhlih fabrikah, kmalu vzpolni, morebiti še v tem veku, kateremu tako dobro deje, če se ga ime-nuje razsvetljenim in liberalnim! (Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 31. maja.

Zd j ko so dela državnega zbora končana pričakuje se cesarski patent, ki bode razpustil **deželne zbornice**, katerim letos volilna doba poteče. Ti deželni zbori so: Zgornje-in spodnjeavstrijski, koroški, solnograški, moravski, šlezijijski, predareljski, bukovinski in štirski. Za nas Slovane imajo največ važnosti štirski, moravski in šlezijijski. Na Štirskem utegnejo konservativci pridobiti nekoliko sedežev, a dosti upanja ni, da bi dobili večino, če se pomisli na veliko zagrizenost vseh štirskih meščanov. Na Moravskem je vse zavisno od izpada volitev v velikem posestvu in od tega, kako se bodo pri volitvah obnašali vladni organi. V Šleziji utegnejo pa tudi Slovani pridobiti nekoliko sedežev.

Volilni shod privržencev Bečkereškega programa, ki je bil v četrtek v Novemgradu skenil je jednoglasno, da pri prihodnjih volitvah za **ogerski** državni zbor za to mesto ne postavi nobenega svojega kandidata, a izjavil je svoje obžalovanje zaradi Kikindskih sklepov. Ta volilni shod bil je obilo obiskovan.

Vnanje države.

Črnogorski knez neki res namerava dati ustavo svojemu narodu. Prvi črnogorski parlament snide se jeseni v Cetinju. Načrt ustave je naročeno izdelati ruskemu državnemu svetniku Baltazarju Bogišiću, ki je rojen Srb. Ta ravno sedaj v Parizu izdeluje kazenski in državljanski zakonik za Črno goro. Po noveji ustavi štelo bode narodno sobranje 60 članov, katerih 20 imenuje knez, druge pa voli narod. Pravico voliti imel bode vsak Črnogorec, ki je spolnil 24. leto; izvoljeni bode pa smel biti oni, ki je že spolnil 30 leto.

Sedanje zasedanje **francoskih** zbornic obeta biti jako plodovito. Bliža se konec volilne dobe se danjim poslancem, zato se hočejo energično poprijeti parlamentarnega dela, da bodo imeli kaj pokazati svojim volilcem. Cela vrsta zakonov se ima rešiti, tako zakon o novačenju, ločitvi zakonov, kazenski red, zakon o prisegi pri sodišči, o cestnih demonstracijah, prenehanje budgeta Pariške prefekture na državo, socialni politični zakoni, ki bodo nekoliko podobni tem, kakeršne namerava Bismarck dati Nemčiji. Vse te predloge bodo vzbudile žive debate, vendar se sme povsod pričakovati za vlado dobrega uspeha. Največ interesa se ve da pa ima revizija ustave, ki bode proti bonopartistom zagotovila obstoj republike. — Največji uspeh pa vlada more pokazati zbornicami v svojej vnanjej politiki. S Kitajem je sklenila jako ugodno mirovno pogodbo, kateroj bode še trgovska sledila. V egiptovski zadevi sme upati, da bode od sedanje angleške vlade dosti doseglja, in s svojim previdnim zahtevanjem pa še ne bode omajala liberalne vlade in spravila konservativcev na krmilo, kateri škilijo v Berolin. S tem pa še Ferry jeva prizadevanja v kolonijalnej politiki neso pri kraji. Jedva se je sklenil mir s Kitajem, že je vlada začela energično akcijo proti Madagaskom, in kmalu bode tam pridobila nove trge svojeje industrije in trgovini. V tem so si Francozi tudi prisvojili morskopristanišče Obok ob morskej ožini Babel-Mandeb, in z abisinskim kraljem so tako v prijateljstvu, da ni nič protestoval proti temu. Pa tudi ob marokanskej mejji utrjuje Francija svoj vpliv vedno bolj v veliko nevoljo Španjcev in Angležev. — Kakor Agence Havas poroča, hoče vlada stoletnico 1789 leta slovesno obhajati in 1889 prirediti v Parizu v to svrhu veliko svetovno razstavo.

Francoski ministerski predsednik odgovoril je v zbornici na dotično interpelacijo o konferenci za urejenje **egiptovskih financ**, da o tej stvari še zdaj ne more nič gotovega povedati. Od druge strani pa zvemo, da so poglavitne stvari že dognane. Anglija je akceptirala evropsko kontrolo, in Francija je privolila Angležem triletno okupacijsko dobo. Samo o tem se še nisti sporazumeli Anglija in Francija, kdaj da naj se začne evropska kontrola. Francija želi takoj, Anglija pa še le potem, ko neha angleška okupacija.

V **Egiptu** raste nevolja proti angleškemu vladanju. „Standard“ ve povedati o nekej skrivnej družbi, ki sestoji iz Arabov, Ircev in Francozov, ter na skrivnem ruje proti Angležem. Nek arabski list naravnost pridiguje ustajo proti Angležem. „Times“ svari pred intimnim prijateljstvom, katero neki obstoji mej Nubarjem, Barrérom in Ziber pašo.

Dopisi.

Iz Gorice 29. maja. [Izv. dop.] (Strossmayer v Goriški Čitalnici.) Veselica, katero

je priredila včeraj slov. Goriška Čitalnica vladiki Strossmayerju in knezo-nadškofu Zorau na čast, bila je sijajna. Že ob osmi uri je v dvorani gospode kar mergolelo; kmalu potem prišla sta prevzvišena gospoda škofa in častna uda naše Čitalnice k veselici, spremljevana od kanonikov in drugih dostojanstvenikov. Trije udje čitalničnega odbora pričakovali so visoka gosta na stopnicah ter spremili ju v dvorano. Prostori Goriške Čitalnice bili so pretesni, da bi bili mogli objeti vse došle rodoljube, ki so od vseh strani priromali, da bi videli in pozdravili najodličnejšega Jugoslovana in visokega gosta Goriškega knezo-nadškofa. Duhovščina iz vseh stranij naše slov. ožje domovine udeležila se je v velikem številu, Goriška duhovščina skoraj polnoštevilno, nad 70 naših vrlih narodnih učiteljev bilo je navzočnih, dalje odlični narodnjaki iz Vipavske doline, iz Brd, Tominskega in okolice in skoraj vsa Goriška slov. inteligencja.

Vse točke veseličnega programa vršile so se izvrstno, precizno, kakor še nikdar poprej; navdušenje bilo je nepopisljivo. Precej po prvi točki je neki gospod zakl. cal „živio biskup Juraj“ in iz stotin grl razlegali so se po dvorani tako gromoviti živio kliči, da se je dvorana tresla. In take nepri-siljene, spontanne ovacije ponavljale so se mej veselico večkrat, do vrhunca pa je dospela navdušenost, ko je presvitli vladika jugoslovanski zapustil dvorano. Oba prevzvišena gospoda ostala sta pri veselici od začetka prve točke, dokler se ni program popolnem izvršil. Posebno je baje ugajal vladiki Strossmayerju zbor „Jadransko morje“, kateroga je pelo okoli 50 pevcev in igra „Srca je odkrila“. O besedi samej pa prihodnjič kaj več. Po besedi je bila prosta veselica v postranskih prostorih poleg velike dvorane Goriške Čitalnice. Ni mi treba posebe omeniti, da so bili vsi prostori natlačeno polni, še le okolo polnoči so se pričeli rodoljubi in gostje razhajati. Mej različnimi napitnicami in petjem minule so nam ure hitro, prehitro in prišel je čas odhoda.

Toliko za danes v naglici, prihodnjič kaj več o veselici, ki ostane z zlatimi črkami zapisana v kroniki Goriške Čitalnice.

Od Drave 29. maja. [Izv. dop.] Hectors quis nossét, felix si Troia fuisset. — Komu bil bi znan častivredni g. Nagele, če bi ne bilo famoznega bauern-in schulvereina? Velik genie bi splešnil skrit na kvaro človeštva. Zdaj pa slovi kakor pravi nemški Hektor, kateri je povsod in povsod hrabro govori. Vrhu tega ima tudi naslov c. kr. prof. sorja geografije na realki? Nemara zaradi tega vedno naš okraj uznemirja, da se praktično v svojej stroki vadi. Hektorja je poslal Abilej v Hades. Mi pa želimo novodobnemu junaku Olimp.

Naš kmet se je naučil mnogo v zadnjih letih. Narodna zavednost ni več prazna fraza. Naši narodni prijatelji so nam vendar toliko koristili, da ni slep, kakor ob Seidelnovih in Seederjevih časih. Mariborskim ljudomilom prevstaja samo še lov na uboge viničarje. Posestnika je sram, da bi z njim komandovali tujci. Če kedaj jednega preslepijo, je ta zmota navadno kratka, in zapeljani se s tem večim studom obrne proč od svojih nadlegovalcev. Naravnost pa si itak ne upajo, temveč po krivih potih in posredno. Kakor nam kaže slučaj pri sv. Lovrencu v Pušcavi, kjer tak tihotapski posel opravlja nek učitelj. S povabili k pristopu k bauernvereinu so nas obsipali, toda naši ljudje so to ljubeznivost cenili toliko, kolikor je sploh takeršni papir vreden.

O schulvereinu bi ne bilo nikdar ne duha ne sluha, ako bi bili učitelji omikani, to je značajni. Pa ravno to je tisto prokletstvo, ki naš narod tare, da imamo ljudi samo oblizane in pobeljene; ob najmanjšem neugodnem vremenu še ta mrvica firmeža gre k v. . . . S temi veterjnaki lahko dela vsak postopač, kar le hoče.

Drugačni pa so, če gre, za kakšno narodno reč. V Rušah prijaznih se snuje narodno kmet skobralno društvo. Razumno je, da ima društvo jedin namen mej prostim narodom omiko širiti. Vsakdo bi torej mislil, da bodo v prvi vrsti to velekoriščno podjetje obrazovalci naroda podpirali. Kaj še! Kar kmetje z veseljem pozdravljajo, to je g. učiteljem nepovoljno. Celo petja se branijo, organistova služba jim je pa po godu. Sicer pa bode društvo rastlo in cvetelo tudi brez njih. Sedaj šteje že okolu 80 udov. 14 pevcev se pridno vadi, da bo otvorjenje prav slovesno.

Domače stvari.

(Z Ljubljanskega magistrata.) Po novi na mestnega magistrata hiši viseči tabli izvé danes prvokrat naše slovensko meščanstvo v domačem slovenskem jeziku, da se stavijo koze. Tako je prav! — Uverjeni, da izvrševalna oblast starašinstva naše stolice — mestni magistrat — radovoljno ustreza opravičenim zahtevam našega meščanstva in ker vemo, da je mestni odbor votiral primerno svoto, da se omislijo raznim uradom mestnega magistrata plošče s slovenskimi napisi, zdi se nam umestno, da opozarjamo mestni magistrat na to potrebno naravno ter izrekamo za jedno željo, da se napravijo v vežah obeh hiš mestnega magistrata plošče, na katerih naj bi se označilo, v katerem nadstropju na desno ali levo se nahajajo posamični uradi in določilo, kdaj so uradne ure.

(„Prvi narodni dom v Rudolfovem“.) Glavni zbor delničarjev bil je 18 t. m., pri katerem je bil osebno prisotnih 17 delničarjev, po pooblastilih zastopanih pa 18, vkupe 53 delnic. Pravila premenila so se po predlogu g. Jagodica v toliko, da se sme temeljna glavnicca povišati na 15.000 gld. le tedaj, ako v to privoli občni zbor. V začasni upravni odbor bili so izvoljeni gg.: Karol Rudež s 50, Rajko Perušek s 47, dr. Poznik, s 35, Ivan Krajec s 34, A. Pauser, Fr. Kastelec st. in Viktor Rohrman z 32 glasovi.

(Umrl) je včeraj zjutraj gosp. prof. Karol Pace na svojej graščini na Dolenjskem.

(„Ljubljanskega Zvona“) 6. številka izšla je danes. Vsebina: 1. J. Stritar: Spomladi le nikar! Pesen. 2. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest. (Dalje.) 3. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 20 Zagovorniki. 4. S. Rutar: Akvileja III. 5. J. K.: Ládija. Pesen. 6. J. K.: O mraku. Pesen. 7. J. Cimperman: Oséhlo cvetje. Soneti. 8. A. Fekonja: Josipina Turnogradska, slovenska pisateljica. 9. J. Trdina: Vinska modrost (1—7). 10. J. Kersnik: Gospod Janez. Novela. 11. K. Štrekelj: Novejši pisatelj ruski. II. Ivan Sergéjevič Turgénev. (Dalje.) 12. J. Ž.: Litanije Napoleonove. 13. Danilo: Nekoliko o slovenski dramatik. 14. Slovenski glasnik.

(Zrelostni izpiti) na Ljubljanski gimnaziji bodo: pismeni bodoči teden, ustni pa počenši od 7. dne julija. Na realki 4. in 5. dan julija.

(Iz Brežic.) Dne 28. in 29. t. m. se je mudil v Pišecah načelnik zveze slovenskih posojilnic g. M. Vošnjak zaradi ustanovitve „Pišečke posojilnice“. Vzprejela so se vabila ter volilo načelstvo. Navzočni so bili gg.: notar Vrščec, veleposesnik Fran Lenček, Taušek, Kavčič (Bežice), tajnik Maks Veršec (Celji) itd. To je prva „kmetijska slovenska posojilnica“ na dolenjem Štajerskem. Natančneje poročilo pričakujemo.

(Književnost.) „Duhovno pastirstvo“ se imenuje nova slovenska knjiga, ki jo je „slovenskim bogoslovcem in mašnikom“ spisal Anton Zupančič, profesor pastirstva“ na bogoslovju Ljubljanskem. Knjige, dobrodošle dotičnim krogom, prvi na svetlo dani del govori o osobi in lastnostih dušnega pastirja in nadalje razpravlja homiletiko ter katehetiko. Cena je knjigi, ki jo na prodaji ima „Katoška Bukvarna v Ljubljani“, 1 gld. 20 kr. za poštnino 10 novcev v. č.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 31. maja. „Wiener Zeitung“: S cesarskim patentom z dne 29. maja razpuščeni so deželni zbori dolenjo-avstrijski, gorenjo-avstrijski, solnogradski, štajerski, koroški, bukovinski, moravski, šlezjski, predarelski ter odredjene nove volitve.

London 31. maja. Zvečer po 9. uri bili ste na Saint-James-square dve eksploziji dinamita, malo pozneje še tretja. Okna v okolici zdrobljena, baje nihče poškodovan. Ob 1/2 10. uri zopet eksplozija dinamita v Scotlandyard. V glavnem policijskem uradu več oken zdrobljenih, nekoliko oseb ranjenih. Malo potem našla se je vrečica s sedemnajst dinamitnimi patronami, prislonsjena na Nelsonovo soho na Trafalgar-square. Policija vzela je vrečico.

Budimpešta. (Ponarejanje Moll-ovega Seidlitz-praška.) V maji prošlega leta se je na ovadbo tvrdke A. Moll z Dunaja preiskalo več hiš nesolidnih prodajalcev z droguami in pobralo se je več škatlic ponarejenega Moll-ovega Seidlitz-praška. Preiskava je pokazala, da so to bili izdelki neke Poštanske tvrdke, katere lastnika, Moritz

Stern in Arnold Steinbach, sta v velikej meri izdelovala Moll-ov Seidlitz-prašek. Proces, ki se je začel vsled tega, se je končal s tem, da je bil Moritz Stern na predlog kr. državnega pravdnštva v Budimpešti obsojen na dva meseca zapora in 700 gld. globe, in ako bi se ta globa ne mogla iztirjati, še na 70 dnej zapora. Proti Arnoldu Steinbach-u, ki je pobegnil, se je zaukazalo sodnijsko zasledovanje ter se je izdalo iskalno pismo.

Prodajalcev, ki so se s prodajanjem tega falsifikata zakrivilih pregreška, ki se po §. 413 oger. drž. zak. kaznuje z zaporom do treh mesecev ali z globo do 1000 gld., tvrdka A. Moll vsled njih silnih prošenj izjemno ni sodnijsko zasledovala.

Previdnost proti drastičnim sredstvom. Ne da bi dražil slizno kožo v želodeci in črevah ima pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“ najsigurnejši uspeh pri vsakršnih bolečinah v želodeci in spodnjem trupu. Skatljica z navodom za uporabo 1 gld. Po popolnem povzetju razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 4 (690—6)

Poslano.

Neugodnost pri kadenji cigaret je največ slaba kvaliteta papirja, papir se zmoči, prime se usten in radi neprijetnega duha tlečega papirja se je nazadnje cigareta popolnem izrinila iz salona. Tej neprijetnosti se je pa moč izogniti z zares dobrim cigaretnim papirjem. Tak je vse-kako Pariški izdelek „LE HOUBLON“ Cawley-jev & Henry-jev. Ta papir je bel, brez primesi vsakih kemičnih sredstev, se ne zmoči in popolnem brez duha gori. „LE HOUBLON“ se tedaj jako lahko prodaja, zato se pogostem ponareja. — Kupovalci se zato opozarjajo, dobro paziti na varstveno znamko. — Sicer se pa vsi ponarejalci strogo zasledujejo, da kupovalci dobé jedini dober in zdrav cigaretni papir.

Javne dražbe.

3. junija: Eks. držb. pos. Neže Želc iz Slavine 1200 gld., v Postojini.

4. junija: 1. eks. držb. pos. Janeza Gorenjca iz Malkovec, 200 gld., v Mokronogu. Eks. držb. pos. Antona Žlindre iz Novih Lazov, 600 gld., v Kočevju. 1. eks. držb. pos. Matije Mandla iz Sotle, 2670 gld., v Mokronogu. 1. eks. držb. pos. Janeza Puelja iz Dolenjih Lazov, 1630 gld., v Ribnici. 3. eks. držb. pos. Antona Bulca iz Prelog, 3180 gld., v Mokronogu. 3. eks. držb. pos. Markota Orvoda iz Bojanje vasi v Metliki. 2. eks. držb. pos. Markota Pašiča iz Drašič, v Metliki.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. maja	7. zjutraj	736.68 mm.	+10.6° C	sl. szh.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	736.42 mm.	+13.1° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	736.20 mm.	+11.6° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura +11.8°, za 5.0° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 31. maja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	80
Rež,	5	53
Ječmen	5	3
Oves,	3	9
Ajda,	5	53
Proso,	5	69
Koruza,	5	60
Leča	8	50
Grah	8	50
Fižol	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	32
Maslo, kilogram	—	94
Mast,	—	86
Speh frišen	—	64
„ poveljen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	66
Svinjsko	—	70
Kostrunovo	—	40
Kokoš	—	42
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	05
Slama,	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka, „	4	50

Dunajska borza

dne 31. maja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	60
Srebrna renta	81	35
Zlata renta	102	—
5% marcna renta	95	90
Akcije narodne bank.	862	—
Kreditne akcije	307	70
London	122	25
Srebro	—	—
Napol.	9	71
C. kr. cekini.	5	75
Nemške marke	59	75
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	171
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102	—
Ogrska zlata renta 6%	122	70
„ „ 4%	92	05
„ papirna renta 5%	88	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	107	—
Kreditne srečke	100 gld.	176
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	222

Poslano.

(15—14)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče piče,
I kas izkušán liek proti trajnom kašlju plúčevine I
želudca bolesti grkljana I proti méhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Trgovski pomočnik

za prodajalnice z mešaním blagom, z najboljšimi spričevali, vsprejme se takoj z ugodnimi pogoji. Prednost imajo oni, ki so popolnem vajeni prodaje usnja. Poudre pošiljajo naj se na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(365—2)

MIHA KRAMARŠIČ,

sobni slikar,

v Ljubljani, Sv. Florijana ulice št. 32,

prilporeča se čast. občinstvu

za slikanje sob in tabel

po najnižej ceni in po različnih uzorcih. — Tudi nareja

cerkvene zastave.

(367—1)

Učenec ali praktikant

vsprejme se takoj v specerijsko in vinsko prodajalnice gospoda Frana Zangger-ja v Celji. Ta mora biti že 15 let star in zmožen nemškega in slovenskega jezika.

(370)

Uljudno naznanjam slav. p. n. občinstvu, da sem

prevzel

krčmo „pri Guziji“ v Šiški.

Za okusna jedila, dobro vino in izvrstno Koslerjevo pivo, vse po najnižej ceni, bodem vedno skrbel.

Obilnemu obiskovanju prilporeča se

z odličnim spoštovanjem

IV. Kavčič.

(351—3)

V c. kr. smodniški tovarni v Kamniku

je

mrva na travnikih

v obsegu od 15 1/4 hektarov (goveja mrva) z dvojno košnjo za leto 1884

na prodaj.

(361—3)

JOSIP RAUNICHAR,

v Ljubljani, Židovske ulice št. 6,

prilporeča svojo bogato zalogo (178—11)

čevljev

za gospode, dame in otroke,

dobro in elegantno izdelane, po najnižej ceni.

V četrtek v 5. dan junija

dopoludne ob 9. uri odda se

košnja trave

na travnikih pri baron Codelli-jevem gradu

na Spodnjih Poljanah

v najem.

(364—2) Podkraišek.

O. k. privilegij šivalnih strojev.

Ivan Jas,

v Ljubljani, Hôtel Evropa.

Zaloga vsakovrstnih

šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakatero šivanje. (113—17)

6letna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4—5 gl.

Košnja v najem!

V torek 3. dan junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bođe košnja mestnih senožeťij ob Zagrebski veliki cesti pod Rakovnikom, pri košnjaču v Trnovem in pri kolezijskem mlinu za leto 1884 po očitnej dražbi kosoma v najem oddajala. Obljubljene najemščine dve tretjini vplačati je takoj pri dražbi, ostala tretjina pa do 15. julija t. l. pri mestnej blagajni.

Dražba se bo pričela ob 9. uri dopoldne na senožeťi pod Rakovnikom, kamor se vabijo najemniki, in se bo po zgoraj omenjeni vrsti nadaljevala na drugih senožeťih.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 23. dan maja 1884.

ADOLF EBERL,

stavbeni in pohištveni barvar. Izdelovalec slikanih napisov. Lakirnik.

Lastna fabrikacija

oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Ljubljana, (301-5)

Marijin trg, tik frančiškanskega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

5000 1 (788-43)

ostankov sukna

(po 3-4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnej povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Uzorec proti pošiljati marke za 10 kr.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzedni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, 3400 ton, v 5. dan julija.
„Germania“, 4200 „ v 20. „ „
Potniki naj se obrnejo na

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenalo Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emilliano d' Ant. Poglajen, generalni agent. (291-15)

Železna

ročna vozila

in

kolesa za vozove

vsake vrste.

CARL MORGENSTERN & Comp.

Tovarna strojev za plinske vodne in trombne naprave. (298-5)

Wien, Fünfhaus, Gaspasse 6.

Najceneje dobiti.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v vrečah po 4³/₄ kg. netto, nezacarovano, vender brez poštnine, z zavitkom vred, nemudoma po poštnej povzetji. 4³/₄ kg. av. v. gld.

Mocca, pristno arabska, plemenita	6.30
Menado, izvrstnega okusa	5.40
Peri-Ceylon, jako fina in mila	5.40
Melange (zmes), posebno priporočati	5.30
Ceylon Plantation, jako slastna	5.—
Java, zlatorumena, jako fina	4.70
Cuba, modrozeleno, briljantna	4.40
Afrik. Mocca, fina in zdatna	3.90
Santos, fina in močna	4.—
Rio, okusna	3.60
Caj v izvrstnej izberi, 1/2 kile od av. v. gld. 1.— do gld. 6.—	

Iščejo se tudi dobri agenti.

Za sladčičarje!

Da ustrežem pogostim povpraševanjem, dal sem tiskati nove slovenske

pôle s kiticami

dvoje vrste in so na pôle A pobožni reki, na pôle B pa za ljubljene in prijateljske kitiče na belem in rudečem papirji, in velja 10 pól velikega formata prvih 40 kr., poslednjih pa 55 kr.

J. Giontini v Ljubljani.

(368-1)

MOKA

iz najboljšje prave banaške pšenice, popolnem suha, v lastnem umetnem mlinu na valarje napravljena, prodaja po najnižjih cenah na debelo in drobno

M. J. GWARDIA, (279-10)

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 50.

Vlahov.

Lek, pripravljen po Romanu Vlahov-u v Šibeniku (v Dalmaciji).

Podružnica: v Trstu, Via della pesa št. 8.

Ta lek je z dekretom od visokih c. kr. oblastij poskušen in od mnogih medicinskih redkosti priporočan.

Patentovala ga je vlada združenih držav Severo-Amerikanskih in odlikovala z zlato svetinjo!

Kako se je priljubil ta lek v zadnjih desetih letih pri velikem občinstvu, kažejo mnogobrojna spričevala in zahvalna pisma, ki so došla izumitelju.

Ta lek gotovo pomaga pri slabem prebavljenju, koliki, zlatej žili, pomanjkanju apetita, prebajalne mrzlici, slabem in pokvarjenem želodcu, ženskih boleznih, glavobolji, kroničnih boleznih na jetrah in vranici in pri morskej bolezni itd. itd. Zlasti služi za notranje čiščenje in sploh jako utrjuje zdravje.

Vsaakej steklenici pridana je brošura z nakazilom, kako rabiti.

Da se pa izogne ponarejanju, prosimo p. n. kupovalce paziti na to, da je na steklenici samej, na napisnem listku in v brošuri ime Romano Vlahov zaznamovano in ravno tako užgano na zamašku. (340-3)

Zaloge imajo: v Ljubljani: H. L. Wenzel, M. Kirbisch, Ant. Stupan, Fran. Erfelt, G. Gnesda, J. Trinker, Luka Tavčar, lekarnar G. P. cecoli, Ivan Caleari, M. Voltmann, Rud. König, restavratör južne železnice; v Laških Toplicah: Teodor Gunkel; v Laškem trgu: W. Gedlicka, hôtel Flosser; v Celji: Tom. Schuch, hôtel Elefant, A. Bareck, lekarnar Baumbach, Karol Potricek; v Mariboru: M. Berdajs, Vilhelmina Irstitsch, Ivan Pobeschin, Jos. Schibert, sladčičar A. Reichman; v Celovci: Jos. Ivoš; v Beljaku: Pet. J. Merlin, Marija Turnovsky; v Tybižu: A. Fiebinger, hôtel de la Gar.

J. ANĐEL-a

novooznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešičke, ptične črviče, sploh vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANĐEL-u,

„pri črném psu“

13, Húsová (Dominikanska) ulice 13, v PRAGI.

V Ljubljani pri Albinu Sličarji, trgovcu.

Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po plakatih. (230-3)

VIZITNICE

v elegantnej obliki priporoča po nizkej ceni

„Narodna Tiskarna“

v Ljubljani.

V „Narodnej Tiskarni“ in pri Jan. Giontini-ju v Ljubljani

se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * *

Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

Parmova

slavnostna koračnica (Jubelmarsch)

za glasovir z dvema rokama mesto 75 kr. samo 50 kr., po pošti 55 kr.

(369-1)

J. Giontini v Ljubljani.

Pristna slivovka:

1883 leta slivovka . gl. 39 | 1883. leta bela vina gl. 10
1878. " " " " 50 | 1879. " " " " 16
1883. " tropinec . " 30 | Pristni vinski jesih " 9
prodaja po hl. (224-9)

Jos. Kravagna v Ptuiji, Štajersko.

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

je pristni

LE HOUBLON

Francošk fabrikat

Cawley-jev & Henry-jev v Parizu.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko LE HOUBLON in vsak karton nove varstveno znamko in signaturo.

Zaradi prehajajoče sezone dobé se

na „Dunajskem bazarji“

solnčniki

po jako ugodnih cenah.

Solnčnike iz kretona ali satina po 90 kr., 1 gld. 15 kr., 1 gld. 40 kr., 1 gld. 60 kr.
Solnčniki iz kakor svila finega satina po 1 gld. 75 kr., 2 gld. 25 kr., z modernimi palicami in čipkami po 1 gld. 45 kr., 1 gld. 60 kr., 2 gld. 25 kr., 2 gld. 60 kr., 3 gld.
Elegantni solnčniki iz atlasa z mednimi votlimi žicami 3 gld. 30 kr., jako veliki po 4 gld. 25 kr., s čipkami po 4 gld. 15 kr., 5 gld. 50 kr., 6 gld., 6 gld. 50 kr.
Solnčniki iz surove svile, brokata in polsvile po 3 gld. 30 kr., 3 gld. 80 kr., 4 gld. 50 kr., 4 gld. 85 kr.
Otročji solnčniki po 45 kr., 50 kr., 60 kr., 70 kr., 70 kr., 1 gld. 30 kr.
Senčniki za gospode iz dvojnitke po 1 gld., 1 gld. 25 kr.
Senčniki iz podloženega dvojnega blaga po 1 gld. 35 kr., 1 gld. 50 kr.
Senčniki iz nepremočljive jadrovine s potnimi palicami samo 1 gld. 50 kr.
Dežniki, jako reelni izdelek.
Iz kretona po 85 kr., 1 gld. 50 kr. jako veliki.
Iz angleškega klota po 1 gld. 25 kr., 1 gld. 40 kr., 2 gld.
Iz nepremočljivega kopper-blaga po 2 gld. 15 kr., 2 gld. 40 kr., 2 gld. 70 kr.
Iz konjske žime trdnejši kakor svilnati po 2 gld. 85 kr., 3 gld. 10 kr., 3 gld. 60 kr. (343-5)

BUDIMSKA RÁKÓCZY grenóica,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stölzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti in nedavno profesor dr. Rokitsansky v Inomostu, profesor dr. Zeissel na Dunaji in profesor dr. Sigl v Stuttgartu in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtji vode ter se pred vsemi znameniti grenóicami posebno izredno priporočá.

Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vodá, vedno na novo natočena. Prosi se, da se zahteva izredno Budimska Rákóczy. (240-15)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

Pivovarna in gostilna v Žavci.

Usojam se p. n. občinstvu naznaniti, da sem posestvo in pivovarno od g. Žuže, vulgo Kolenca, kupil in vse na novo priredil. — V mojej pivovarni se dobiva izvrstno pivo, ravno na ta način izdelano, kakor Pilsnsko. Pivo se toči v lastnej gostilnici, dobiva se pa tudi v sodčkih in butelijah. Preskrbljeno je sploh za dobro pijačo in okusno kuhinjo. Tu so tudi lepo opravljene sobe za tujce, potem konjski hlevi itd. itd., ravno tako se lahko vsako uro, bodi si po dnevi ali po noči, vozniški dobi. Sploh je vse storjeno, da se ustreže p. n. gostom.

S spoštovanjem
Simon Kukec,
pivovar in gostilničar v Žavci.

(338—3)

Gostilnica „pri Virantu“,

(Sternwarte),
Sv. Jakoba trg v Ljubljani.

Odpretje vrta.

Svojim p. n. gospodom gostom in slav. občinstvu zahvaljujem se za dosedanje mnogobrojno obiskovanje moje gostilnice in naznanjam, da z jutrnjim dnevem otvorim popolno na novo opravljeni senčnati

vrt gostilnice „pri Virantu“.

Točil bodem dobro znano izvrstno marcno pivo Mengiško, prava Bizeljska vina, ter služil z mojimi vseobče kot izvrstnimi priznanimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Kegljišče, ki je na novo urejeno, dá se posameznim društvom za jeden ali več večerov po dogovoru v najem.

Skrbel sem za hitro in prijazno postrežbo in vabim slav. občinstvo na mnogobrojni obisk.

V Ljubljani, v 16. dan maja 1884.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Miculinič, po domače Tone,
gostilničar.

(337—3)

„AZIENDA“,

avstrijsko-francosko društvo

za zavarovanje proti elementarnim
nezgodam in nesrečnim slučajem
na Dunaji.

Čast nam je naznaniti, da vsprejemamo zavarovanja

škode po toči

na Štirnem, Koroškem in Kranjskem,

po ugodnih pogojih in stalnih premijah brez poznejših doplačevanj.

Škode se kulantno likvidirajo in takoj izplačajo.

Ponudbe za zastopanje v okrajih, kjer društvo še ni zastopano, vsprejema in daje potrebna pojasnila

glavno zastopstvo v Gradci za Štirnem, Koroško in Kranjsko
in glavna agentura pri gospodu

Jarnej Hren-u, (292—2)

c. kr. davkarji v p.,

v Ljubljani, Streliške ulice št. 3.

„JURI S PUŠO“,

šaljiv list s podobami,

izhaja v Trstu dvakrat na mesec ter stane
do konca leta 1 gld. 50 kr.

Naročnina naj se pošilja (366—1)

Ivan Dolinar-ju, tiskarna Amati, Trst.

Takoj deluj oče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM
(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plesah, izpuh in osiveh lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobi pri g. **Edvardu Mahr-u;** v Trstu **Peter Slovcovich,** via Sanità 13; v Gorici lekar **C. Cristoffoletti;** v Reki lekar **C. Silhavy;** v Celji **Fd. Pellé;** v Mariboru **J. Martinz;** v Rovinji lekar **G. Tromba.**

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepčilno sredstvo, ki naraja nežnost, belino in obilnost, telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparija! (333—3)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Glavna zaloga

naravnih rudninskih vodá in studencic:

Adelaidin studenec, Bilinska kislá voda, Carinthia-studenec, Emski Viktorija-studenec, Emski hrenčeki, Franc Josipov grenki vir, Friedrichshalla grekná voda, Gleichenbergski Konstantinov vir, Sv. Ivana vir, Emin vir, Klausenski jekleni vir, Giesshüblerska kislá voda, Hallska voda in vrelec, Hunyadi-jeva grekná voda, Karlsbadská mlinšica, Gradská voda in vrelec, Marienbadská križná voda, Preblavská kislá voda, Kron-dorfska kislá voda, Bilnaska in Saidschüdska grekná voda, Rodanjska kislá voda, Rakoczy grekná voda, Rogatska kislá voda, Rimski studenec, Ofenski Viktorija-studenec, Selters voda, Sv. Lovrenca jeklena kislina, Karlsbadská vrelská sol, Marienbadská in Hallska jedná sol, Emske pastile, Bilinske pastile itd.

Že 26 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodami daje ne samo sanitnemu uradu, nego tudi vsakemu izmed naročnikov izvorne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lahko preveri, da so sklenice napolnene s pravimi frišnimi imenovanimi vodami. S spoštovanjem

Peter Lassnik v Ljubljani. (317—4)

(Popise o vodah in brošure zastonj.)

Mark 500.000 v najsrečnejšem slučaju.

Velika, od Hamburgske države garantovana denarna loterija se je jako priljubila zaradi mnogobrojnosti dobitkov, ki se bodo izžrebali, in zaradi največje mogoče garantije za točno izplačilo dobitkov. To po določilih načrta vodi posebna v to postavljena generalna direkcija in vse podjetje nadzoruje država. V malo mesecih se od prvega do sedmega razreda izmed 100.000 srečk jih gotovo izžreba 50.000 z dobitki. Med temi se nahaja glavni dobiček za event. 500.000 mark, specijelno pa:

1 premija á mark 300.000	26 dobitkov á mark 10.000
1 dobiček á " 200.000	56 " á " 5.000
2 dobitka á " 100.000	106 " á " 3.000
1 dobiček á " 90.000	253 " á " 2.000
1 " á " 80.000	6 " á " 1.500
2 dobitka á " 70.000	515 " á " 1.000
1 dobiček á " 60.000	1036 " á " 500
2 dobitka á " 50.000	24020 " á " 145
1 dobiček á " 30.000	19463 dobitkov á mark 200,
5 dobitkov á " 20.000	150, 124, 100, 94, 67, 40, 20.
3 dobitki á " 15.000	

Od teh dobitkov se jih izžreba v prvem razredu 4000, v skupnem znesku 157.000 mark. Glavni dobiček prvega razreda znaša 50.000 mark in poraste v drugem razredu na 60.000 mark, v tretjem na 70.000 mark, v četrtem na 80.000 mark, v petem na 90.000 mark, v šestem na 100.000 mark, v sedmem pa na event. 500.000, specijelno pa na mark 300.000, 200.000 itd. itd. Za prvo žrebanje velja

cela originalna srečka gld. 3.50,
pol originalne srečke „ 1.75,
četrt originalne srečke „ —.90.

Proti pošiljavi zneska v bankovcih, po poštni nakaznici ali v poštnih markah se nam došla naročila hitro izvrše. Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom in ob jednem uradni načrt, iz katerega se izve vse podrobnejše, kakor razdelitev dobitkov, dan žrebanja in uloge posameznih razredov. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno listino dobitkov, katera ima državní grb in jasno navaja dobitke in številke, katere so dobile. Dobitki so izplačujejo po načrtu točno pod državno garantijo. Na zahtevanje smo pripravljene že naprej poslati uradni načrt, in izjavljamo, da srečke, katere ne ugajajo, nazaj vzamemo, ako se nam ob pravem času pred žrebanjem vrnejo, in za nje dobljeni znesek takoj vrnemo. Ker dobimo za te srečke vsak dan mnogo naročil, prosimo, da bomo mogli izvršiti vsa naročila, kakor hitro je mogoče, vsekako pa

pred 11. junijem 1884

direktno naročiti se.

(327—6)

Valentin & Co. v Hamburgu.

Žrebanje I. razreda bode po načrtu 11. in 12. junija 1884.

Sreča in slučaj igrata pogostem veliko rolo v človeškem življenju in vsak naj jima pusti jedne duri odprte, če se to dá na tako solidni in pripravi način doseči, kakor tukaj.

Našo glavno kolekto je že dolgo posebno obiskovala sreča in mi pazili smo vedno na interese naših cenjenih naročevalcev.

Vsak naš naročnik ima to prednost, da neposredno dobi originalne srečke brez posredovanja manjših prodajalcev. Vsak dobi tedaj v najkrajšem času po žrebanju listino dobitkov, ne da bi jo zahteval, poleg te pa še originalne srečke vselej po v načrtu nastavljenih cenah brez vsakega povišanja.

Od sveže napolnitve 1884. leta došla.

Radenska slatina (štajerski Vichy).

Ta slatina je mej mnogimi kislimi vodami neoporekljivo jedná najvažnijih, znabiti celo najboljša iz vseh. Nema samo jako mnogo ogljenčeve kisline v sebi (ter je zaradi svojega prijetnega kiselna okusa priljubljena in mnogo zahtevana luxus pijača), nego se nahajajo v njej tudi najizvrstnejše snovi slatinske, posebno alkalije, v veliko večej meri, kakor pa se dobé pri večini drugih mineralnih vodá.

Z ozirom na obilnost njenih stalnih in izhlapljivih osnovnih del more se jej samo Bilin staviti v spored, pa tudi ta „kralj vseh natronovih kislíc“ ne dosega njene mineralne vsebine. Zbog svojega lithiona je ta slatina celo specijaliteta, ali drugače rečeno: mineralni vrelec, kateremu ni para. Izredne je uspešnosti pri boleznih v mehurji, kamnu, Brightijevem spridenji obistij, pri želodčnem in črevesnem kataru, zlatenici, zagnjetenemu drobu, naduhi, sušici, pri otečenih bezgalkah, krofu, trganji in protinu.

Ker je ogljenčeva kislina njena glavna snov in topilo ostalih, priporoča se tudi kot hladilni pitek s svojim prijetno kiselna okusom in obilnimi penami in z lastnostjo, da obdržuje svoje pline, tako da ima, če prav se razpošilja v steklenicah, se pretresa in dolgo časa hrani, več takih izhlapljivih snovij v sebi, ko druge mineralne vode. Celó otroci jo radi pijó, bodisi samo ali pa z mlekom primešano. Z vinom ali pa s citro-novim sokom in sladkorom pomešana daje zelo prijetno, jako penečo se pijačo, katerej pravijo „mineralni šampanjec“.

Radenska slatina ostane celo na dolgem potovanji po morji in po večletnej shrambi popolnem dobra in pitna.

Glavna zaloga za vso Kranjsko

je pri

Ferdinandu Plautz-u,

trgovcu v Ljubljani na Starem trgu.

Nadalje imajo še zaloge: V Rudolfovem **Adolf Pauser,** v Ribnici **Ivan Lušin,** v Žužemperku **Dom. Dereani,** v Litiji **Ivan Wakonig,** na Vrhniki **G. Golob & C.,** v Postojini **A. Lavrenčič,** v Škofje Loki **Ivan Nep. Plautz sen.,** v Zagorji **Andrej Mihelčič,** v Višnji Gori **Anton Stepec,** v Kranji **A. Omersa,** v Trzinu **F. Omersa,** v Vipavi **A. Ditrich,** v Kočevju **Edvard Hofman,** v Toplicah zdravilni in kopalni zavod. (260—3)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.